Institut d'Estudis Catalans

Programa «CiT (Terminologia de ciències i tecnologia)»
Secció de Ciències i Tecnologia

Guia d'utilització de les opcions de cerca del *Diccionari de geologia*

BARCELONA
2008

ÍNDEX

1 EXPLICACIÓ DE LES OPCIONS DE CERCA 3

1.1 CERCA PER ENTRADA 3
1.2 CERCA PER EQUIVALENTS 4
1.3 CERCA PER DEFINICIÓ 4
1.4 CERCA PER ÀREA TEMÀTICA 4
1.5 CERCA PER LLENGUA D'ORIGEN 5
1.6 CERCA PER VALORATIU LINGÜÍSTIC 5
1.7 CERCA PER ETIMOLOGIA 5
1.8 CERCA PER SINÒNIMS I TERMES RELACIONATS 6

2 EXEMPLES DE TIPUS DE CERCA 7

2.1 CERCA PER ENTRADA 7
2.2 CERCA PER EQUIVALENTS 9
2.3 CERCA PER DEFINICIÓ 10
2.4 CERCA PER ÀREA TEMÀTICA 12
2.5 CERCA PER LLENGUA D'ORIGEN 13
2.6 CERCA PER VALORATIU LINGÜÍSTIC 15
2.7 CERCA PER ETIMOLOGIA 16
2.8 CERCA PER SINÒNIMS I TERMES RELACIONATS 17

En aquesta guia pretenem explicar, d'una manera clara i entenedora, com fer servir les opcions de cerca (vegeu la imatge inferior) que permeten consultar el *Diccionari de geologia.*

A la part superior de la pantalla hi ha el motor de cerca de què disposa l'edició en línia del *Diccionari de geologia.*

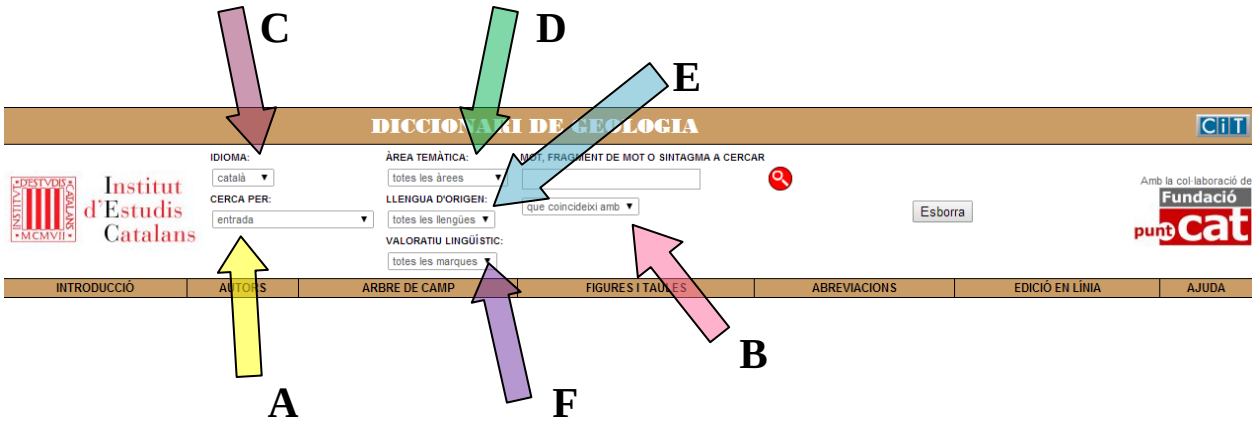

1 EXPLICACIÓ DE LES OPCIONS DE CERCA

En aquesta obra, es poden fer cerques per **entrada** si es vol cercar un terme concret, però també se'n poden fer per **equivalents**, per **àrea temàtica**, per **llengua d'origen** (etimologia), per **valoratiu lingüístic**, per **definició** i per **sinònims i termes relacionats** (tot i que no totes les entrades tenen informació en tots aquests camps).

1.1 Cerca per entrada

Aquesta cerca (marcada amb una **A** en la imatge superior) us ajuda a trobar els termes a partir de la forma exacta —o a partir d'una seqüència de lletres si utilitzeu les opcions (marcades amb una **B** en la imatge superior)—:

— «Que coincideixi amb»: cerca el terme exacte que s'escriu.
— «Que comenci per»: cerca els termes que comencen per la cadena de text escrita.
— «Que contingui»: cerca els termes que contenen la cadena de text escrita.
— «Que acabi per»: cerca els termes que acaben per la cadena de text escrita.

La cerca «Que coincideixi amb» apareixerà seleccionada per defecte; tot i això, podeu canviar aquesta opció en qualsevol moment.

No es pot fer una cerca amb el camp *Mot, fragment de mot o sintagma a cercar* buit ni tampoc una cerca que combini els quatre paràmetres anteriors. En aquest tipus de cerca no es tenen en compte ni els accents ni les majúscules.

1.2 Cerca per equivalents

Aquesta opció de cerca (marcada amb una **C** en la imatge superior) us permet cercar tant els termes catalans com les equivalències d'aquests termes en anglès, espanyol i francès.

El camp *Idioma* és un menú desplegable en el qual apareix «català» com a llengua per defecte; tot i això, podeu seleccionar qualsevol de les altres llengües si voleu fer una cerca a partir de l'equivalent. A més, de la mateixa manera que en les cerques per entrada, en aquest cas també es poden fer servir els paràmetres que determinen el grau de coincidència amb el terme cercat.

1.3 Cerca per definició

Aquesta opció de cerca —accessible des del menú desplegable *Cerca per*— us permet cercar termes o paraules dins la definició de les entrades. Com que tots els termes del diccionari tenen la definició en català, la tria d'aquesta tipus de cerca implica deshabilitar la tria de llengua en el menú desplegable, on apareixerà «català» per defecte.

Aquest tipus de cerca es pot combinar amb els quatre graus de coincidència comentats abans. Això no obstant, tal com passava en la cerca per entrada, no es pot fer una cerca que combini aquests paràmetres o que tingui el camp *Mot, fragment de mot o sintagma a cercar* buit.

1.4 Cerca per àrea temàtica

La cerca per àrea temàtica (opció marcada amb una **D** en la imatge superior) permet buscar tots els termes que pertanyen a una de les àrees d'especialitat que formen l'arbre de camp. Per fer-ho, es pot deixar el camp *Mot, fragment de mot o sintagma a cercar* buit i seleccionar una de les àrees temàtiques. Ara bé, si l'àrea temàtica que hi ha seleccionada és «Totes les àrees», s'ha d'omplir aquest camp.

A més, tal com passa en la cerca per entrada, en aquesta cerca també es pot buscar la forma exacta que escrivim o bé acotar-la fent servir les opcions de cerca següents:

- «Que coincideixi amb»: cerca el terme exacte que pertany a una àrea temàtica determinada.
- «Que comenci per»: cerca el terme que comenci per la cadena de text escrita i a una àrea temàtica determinada.
- «Que contingui»: cerca el terme que contingui la cadena de text escrita i que pertanyi a una àrea temàtica determinada.
- «Que acabi per»: cerca el terme que acabi per la cadena de text escrita i que pertanyi a una àrea temàtica determinada.

La cerca «Que coincideixi amb» apareixerà seleccionada per defecte; tot i això, podeu canviar aquesta opció en qualsevol moment.

1.5 Cerca per llengua d'origen

La cerca per llengua d'origen (opció marcada amb una **E** en la imatge superior) permet buscar els termes la llengua d'origen dels quals no és el català. Els termes del *Diccionari de geologia* tenen un total de quinze llengües d'origen diferents del català.

Tal com passa en la cerca per àrea temàtica, es pot seleccionar una llengua d'origen i deixar el camp *Mot, fragment de mot o sintagma a cercar* buit. D'aquesta manera, trobarà tots els termes que tenen la llengua d'origen escollida. D'altra banda, si se selecciona «Totes les llengües», s'ha d'omplir aquest camp i es poden aprofitar també els paràmetres de cerca que indiquen el grau de coincidència amb el terme introduït.

1.6 Cerca per valoratiu lingüístic

La cerca per valoratiu lingüístic (opció marcada amb una **F** en la imatge superior) permet buscar tots els termes que tenen un valoratiu lingüístic. Els termes del *Diccionari de geologia* tenen un total de vuit valoratius lingüístics que en descriuen l'ús. Són: ANT. (terme emprat antigament), GEN. (terme genèric), IMPR. (terme imprecís), INUS. (terme inusitat), LL. C. (terme de la llengua comunia), NO RECOM. (ús no recomanable), OBS. (terme obsolet) i RAR (emprat rarament). Cal tenir present que no totes les entrades en tenen.

Si se selecciona un d'aquests valoratius i es deixa el camp *Mot, fragment de mot o sintagma a cercar* buit, trobarà tots els termes que tenen el valoratiu lingüístic seleccionat. Ara bé, si l'opció seleccionada és «Totes les marques», s'ha d'omplir aquest camp i es poden aprofitar els paràmetres que determinen el grau de coincidència.

1.7 Cerca per etimologia

La cerca per etimologia —accessible des del menú desplegable *Cerca per*— permet buscar tots els termes que tenen informació etimològica. En aquest tipus de cerca, no es pot deixar mai el camp *Mot, fragment de mot o sintagma a cercar* buit, però sí que es poden aprofitar els paràmetres de cerca que delimiten el grau de coincidència amb el text escrit.

1.8 Cerca per sinònims i termes relacionats

Aquesta opció de cerca —accessible des del menú desplegable *Cerca per*— permet buscar entrades a partir dels sinònims o termes relacionats. Com en els altres tipus de cerca, es pot buscar una cadena de text exacta o es poden utilitzar les opcions següents:

- «Que coincideixi amb»: cerca el sinònim o terme relacionat exacte que s'escriu.
- «Que comenci per»: cerca el sinònim o terme relacionat que comenci per la cadena de text escrita.
- «Que contingui»: cerca el sinònim o terme relacionat que contingui la cadena de text escrita.
- «Que acabi per»: cerca el sinònim o terme relacionat que acabi per la cadena de text escrita.

La cerca «Que coincideixi amb» apareixerà seleccionada per defecte; tot i això, podeu canviar aquesta opció en qualsevol moment.

No es pot fer una cerca amb el camp *Mot, fragment de mot o sintagma a cercar* buit ni tampoc una cerca que combini els quatre paràmetres anteriors.

2 EXEMPLES DE TIPUS DE CERCA

2.1 Cerca per entrada

Aquesta cerca permet consultar els termes catalans que conté l'obra. Els diferents paràmetres de cerca de la part superior de la pantalla permeten acotar les cerques.

— *Que comenci per*

➢ Cercar entrades que comencen per una lletra: amb aquest tipus de cerca podeu consultar tots els termes del vocabulari que comencen per una lletra determinada, per exemple, per la lletra *r*.

➢ Cercar entrades de més d'un mot: amb aquest tipus de cerca podeu consultar les entrades formades per un mot i un sintagma qualsevol (preposicional, adjectival, etc.). Busquem les entrades que comencin per *massís.*

— *Que contingui*

➢ Cercar entrades que continguin un terme: amb aquest tipus de cerca podeu consultar les entrades que contenen un terme específic. Busquem les entrades que continguin la paraula *gas*.

— *Que acabi per*

➢ Cercar entrades que acabin per una seqüència gràfica concreta (com ara un sufix): amb aquest tipus de cerca obtenim com a resultats els termes que acaben per una determinada seqüència gràfica. Busquem les entrades que acabin amb el sufix *-atge.*

2.2 Cerca per equivalents

Aquesta cerca —que és una variant de la cerca per entrada— permet consultar els equivalents de les entrades, és a dir, els termes anglesos, espanyols i francesos que conté l'obra. Si seleccionem la cerca per entrada i, a continuació, seleccionem una de les llengües en el menú desplegable *Idioma*, podrem buscar-los aprofitant els paràmetres que determinen el grau de coincidència del text introduït amb la forma que conté l'obra. Vegem-ne uns quants exemples.

— *Que comenci per*

- Cercar totes les equivalències en anglès que comencen per un mot concret, per exemple, *structural*.

— *Que contingui*

- Cercar les equivalències en espanyol que continguin un terme: consultem les equivalències que contenen un terme específic, per exemple, *hierro*.

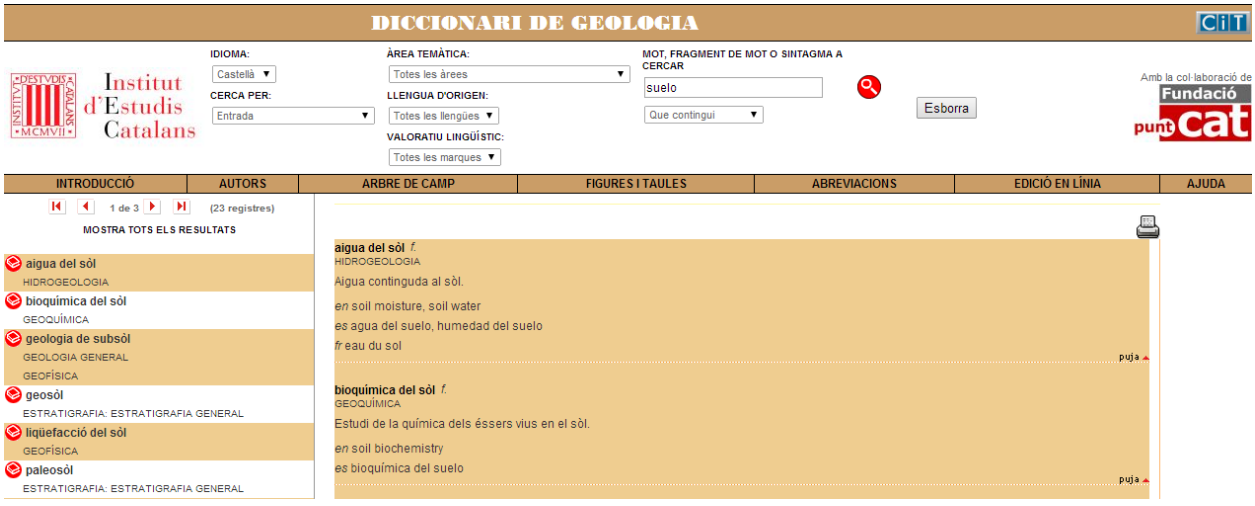

— *Que acabi per*

➢ Cercar totes les equivalències en francès que acabin per una seqüència gràfica concreta (com ara un sufix): busquem totes les equivalències que acabin amb el sufix *-eur*.

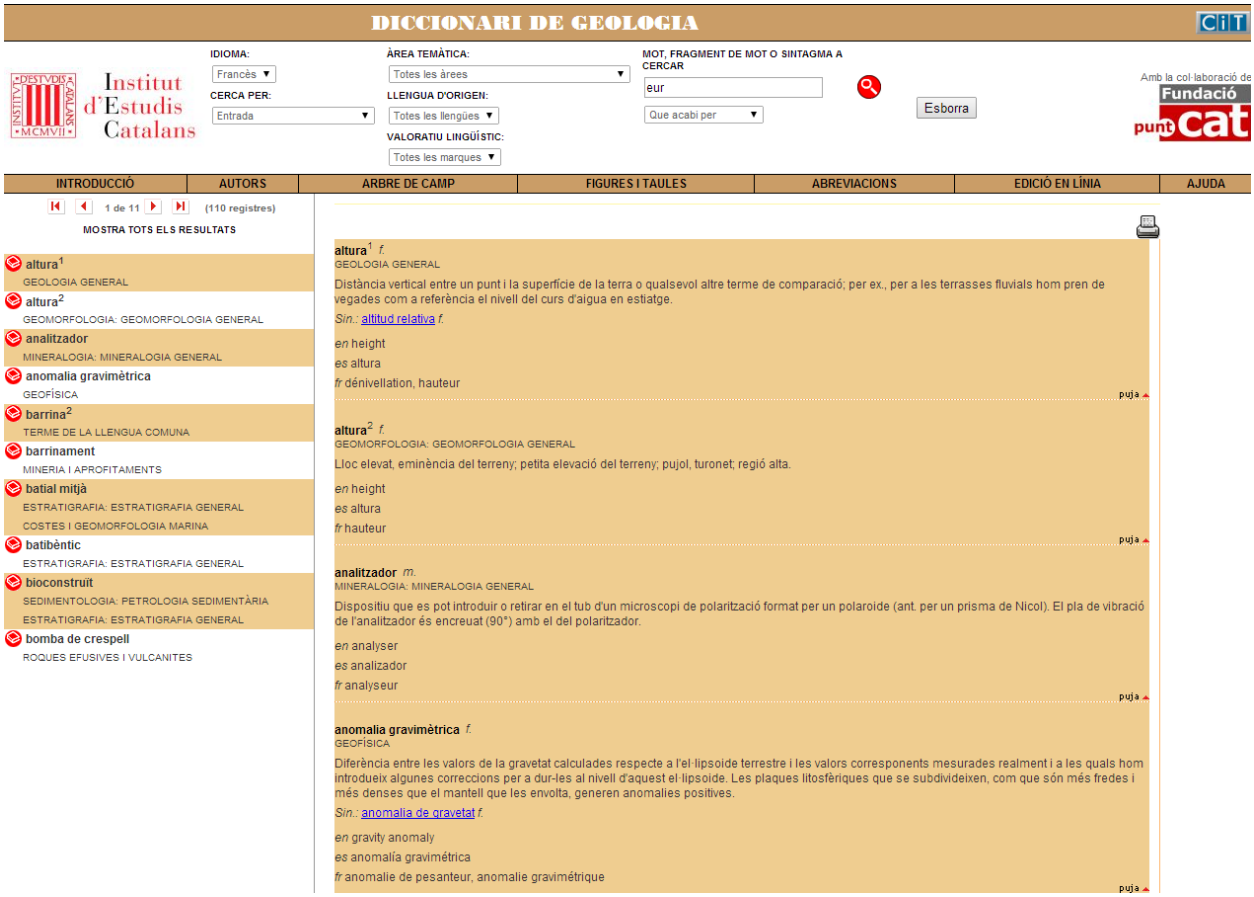

2.3 Cerca per definició

Tot i que es poden fer cerques en la definició fent servir els quatre paràmetres de cerca comentats en apartats anteriors, les dues opcions més interessants són la cerca «Que comenci per» i la «Que contingui». A més, també es pot combinar la cerca per definició amb la cerca per àrea temàtica.

— *Que comenci per*

➢ Cercar definicions que comencen per un mot concret: podem consultar tots els termes, la definició dels quals comença per una paraula determinada, per exemple, *transformació*.

— *Que contingui*

➢ Cercar definicions que continguin un terme: consultem les definicions que contenen un terme específic, per exemple, *seleni.*

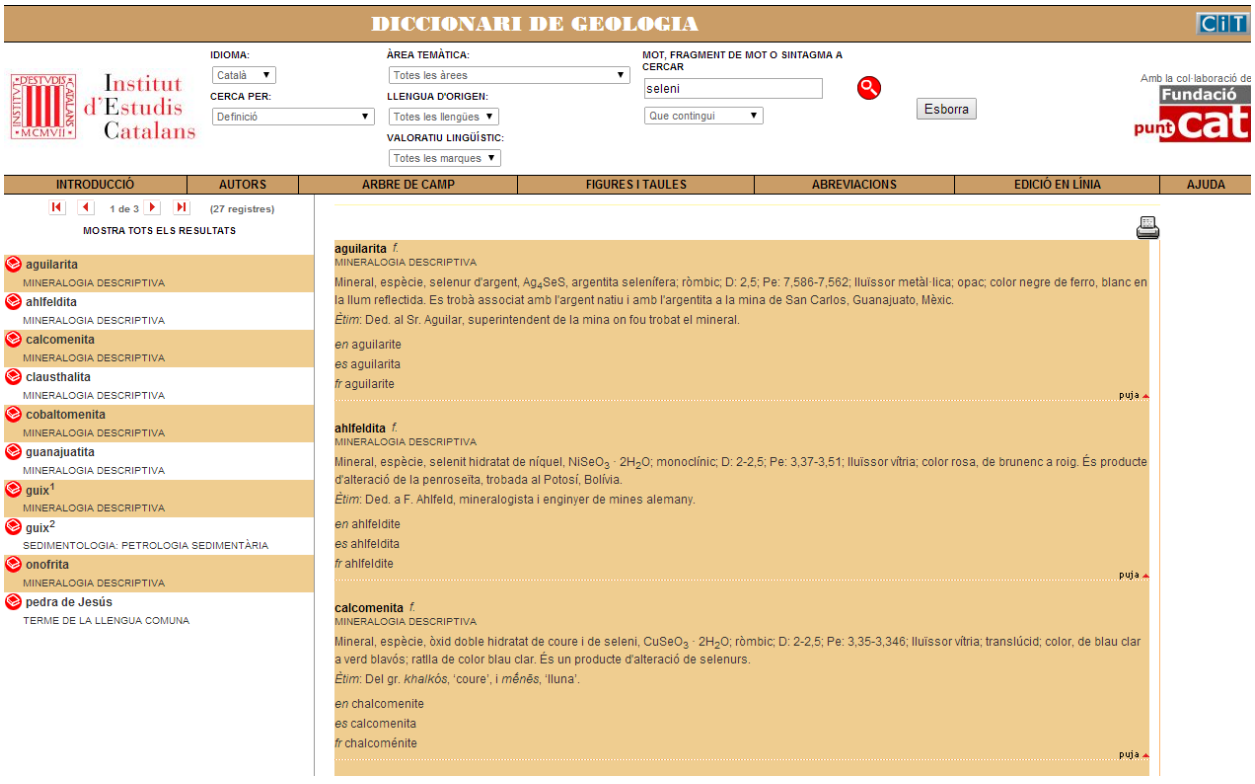

2.4 Cerca per àrea temàtica

Podem buscar totes les paraules que pertanyen a una àrea temàtica concreta. Busquem, per exemple, tots els termes que pertanyen a l'àrea «Estructura de la Terra». N'hi ha 315.

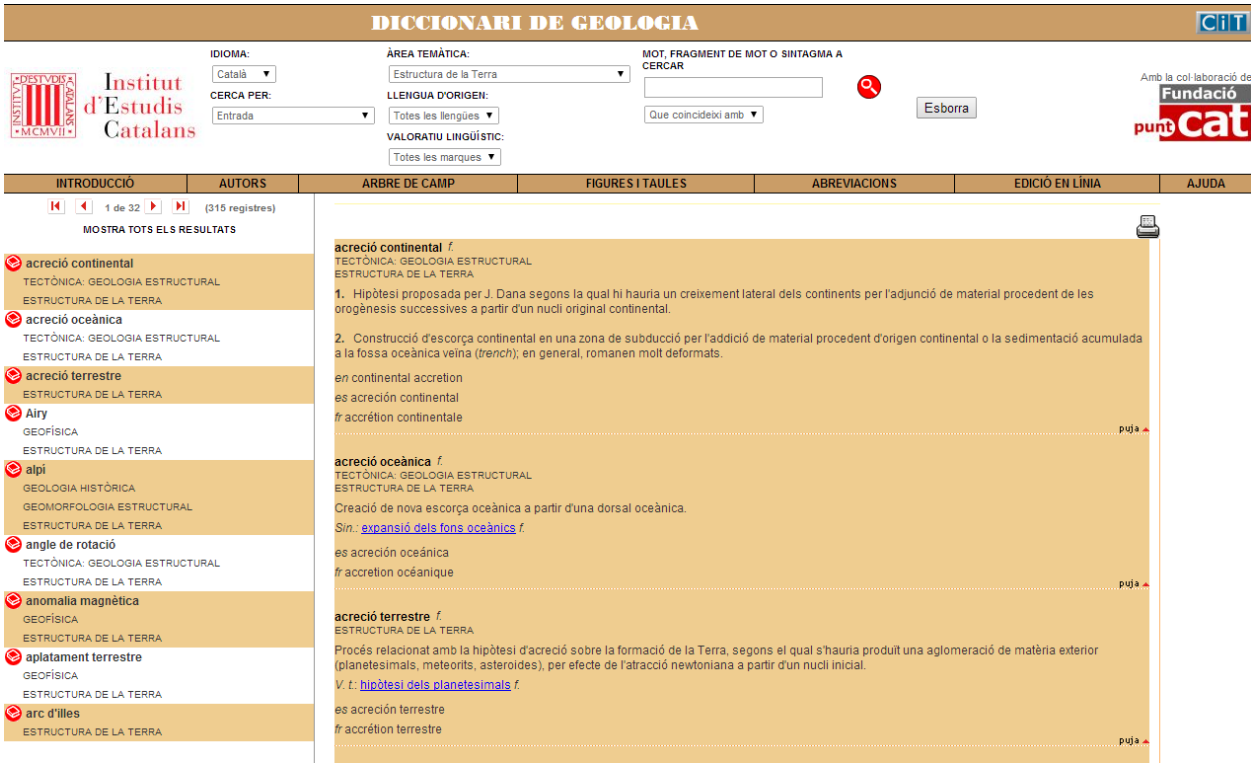

En la cerca per àrea temàtica es poden utilitzar també els paràmetres de cerca que delimiten el grau de coincidència amb la cadena de caràcters que volem cercar. Per exemple, podem buscar totes les entrades que pertanyen a l'àrea temàtica «Hidrogeologia» i que comencen per la lletra *p*.

A més, la cerca per àrea temàtica també es pot combinar amb la cerca per equivalents, definició i sinònims i termes relacionats. Per exemple, podem buscar les entrades de l'àrea temàtica «Geoquímica» que contenen l'equivalent anglès *radioactive*.

2.5 Cerca per llengua d'origen

Podem buscar totes les paraules que són originàries de la mateixa llengua. Busquem, per exemple, les paraules procedents de l'alemany. N'hi ha 70.

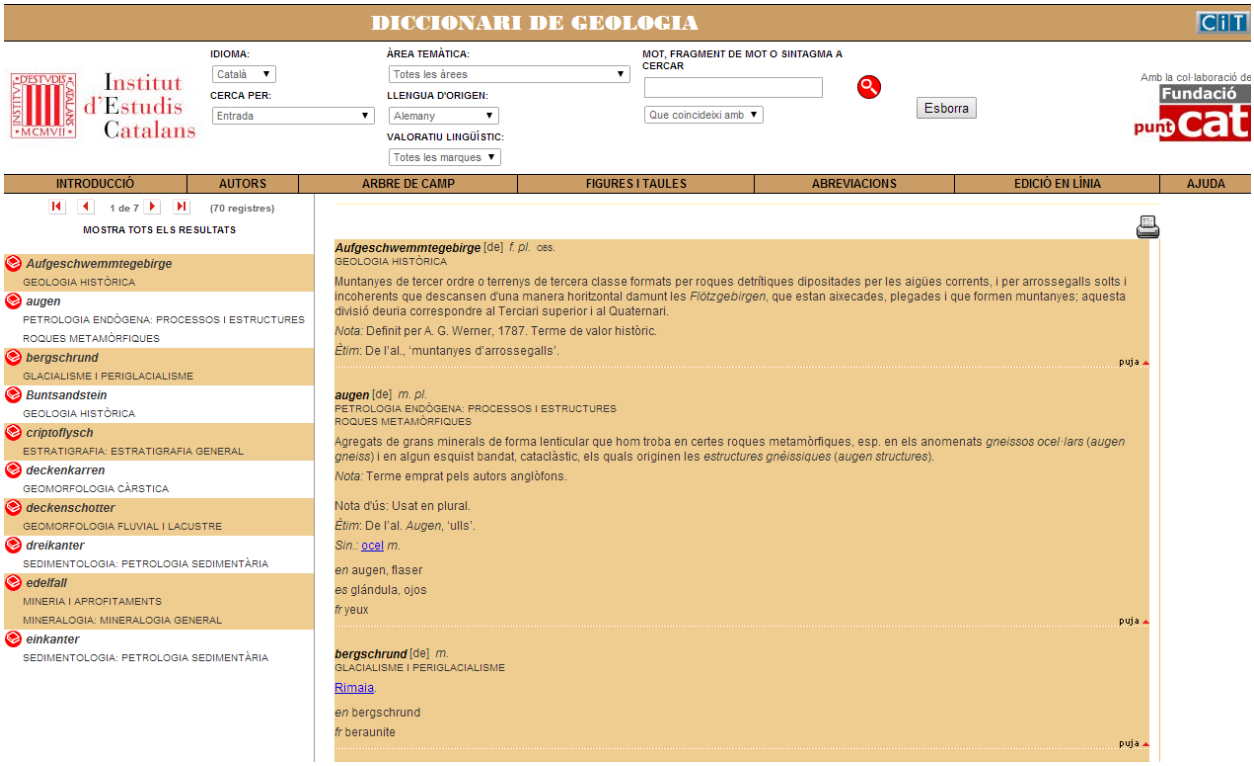

La cerca per llengua d'origen es pot combinar amb els paràmetres de cerca que delimiten el grau de coincidència amb la cadena de caràcters que volem cercar. Així doncs, podem cerca, per exemple, les entrades que tenen com a llengua d'origen l'italià i que comencen per la lletra *s*.

A més, la cerca per llengua d'origen també es pot combinar amb la cerca per definició, àrea temàtica, valoratiu lingüístic i sinònims i termes relacionats. Per exemple, podem buscar les entrades que procedeixen de l'anglès, comencen per *a* i pertanyen a l'àrea temàtica «Sedimentologia: petrologia sedimentària».

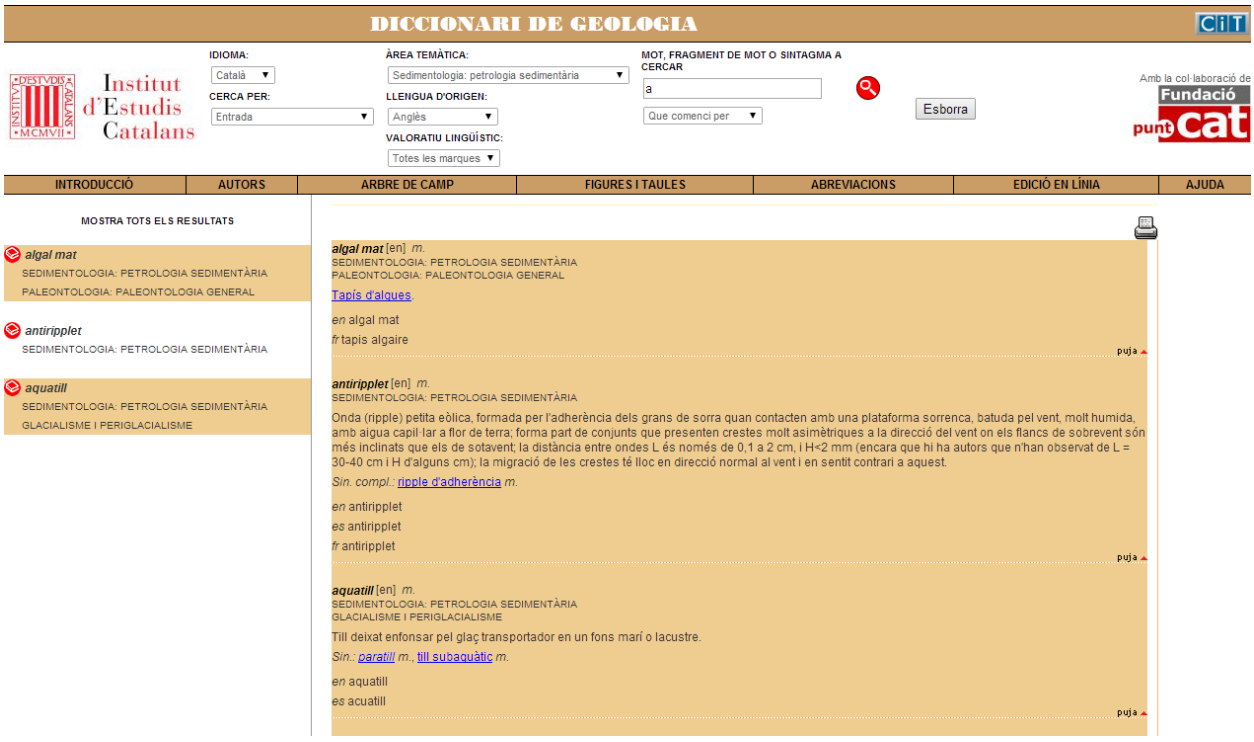

2.6 Cerca per valoratiu lingüístic

Podem buscar totes les paraules que tenen un valoratiu lingüístic concret, com ara «obs.» (obsolet) si deixem el camp *Mot, fragment de mot o sintagma a cercar* buit. N'hi ha 784.

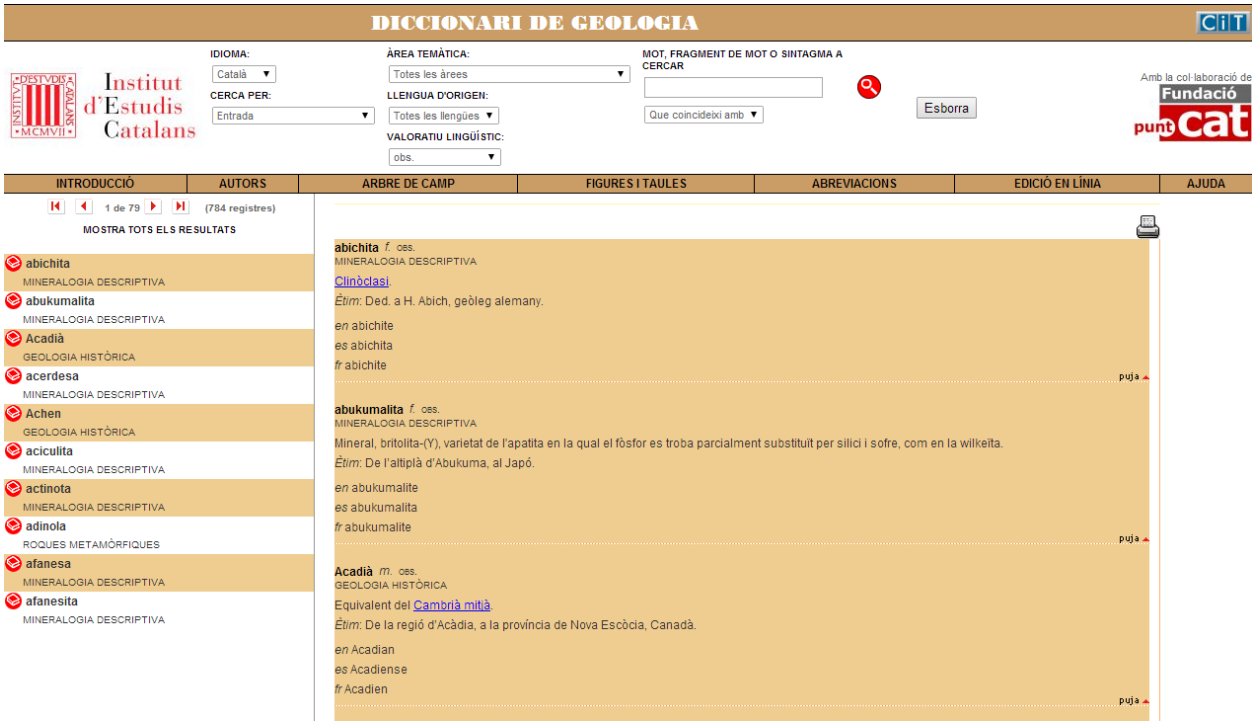

És possible combinar la cerca per valoratiu lingüístic amb la cerca per entrada i els paràmetres de cerca que determinen la coincidència del text introduït amb les entrades. Per exemple, podem fer una cerca per trobar totes les entrades amb el valoratiu «no recom.» (no recomanat) que comencen per la lletra *d*.

D'altra banda, la cerca per valoratiu lingüístic es pot combinar amb les altres opcions de cerca: per definició, llengua d'origen i àrea temàtica. Així doncs, podem buscar entrades que comencin per *h*, que pertanyin a l'àrea temàtica «Tectònica: geologia estructural» i que tinguin l'anglès com a llengua d'origen i el valoratiu lingüístic «impr.».

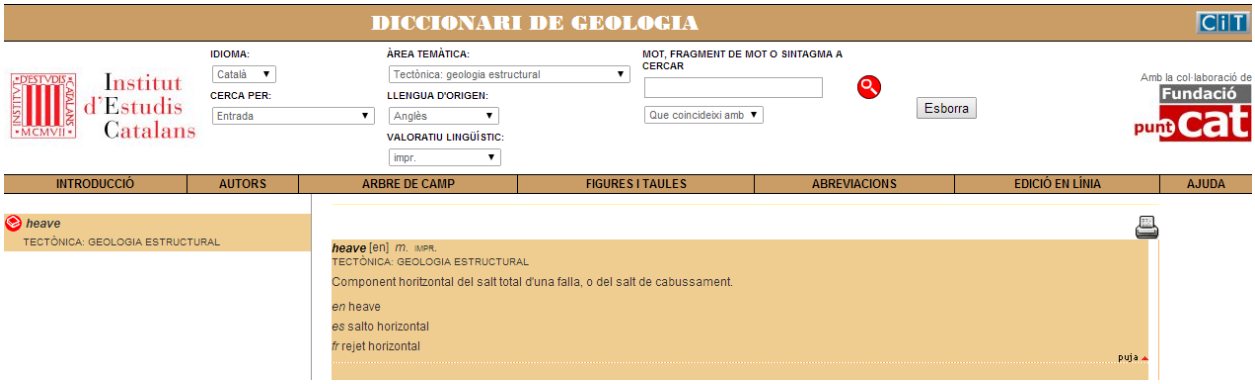

2.7 Cerca per etimologia

Tot i que es poden fer cerques per etimologia utilitzant tots els paràmetres que indiquen el grau de coincidència, el paràmetre més interessant és «Que contingui». Així doncs, podem buscar les entrades en què en la informació etimològica es recull el terme del qual prové el mot. Busquem, per exemple, les entrades que provenen d'un terme grec escrivint «gr.» en el camp *Mot, fragment de mot o sintagma a cercar* i seleccionant «Que contingui».

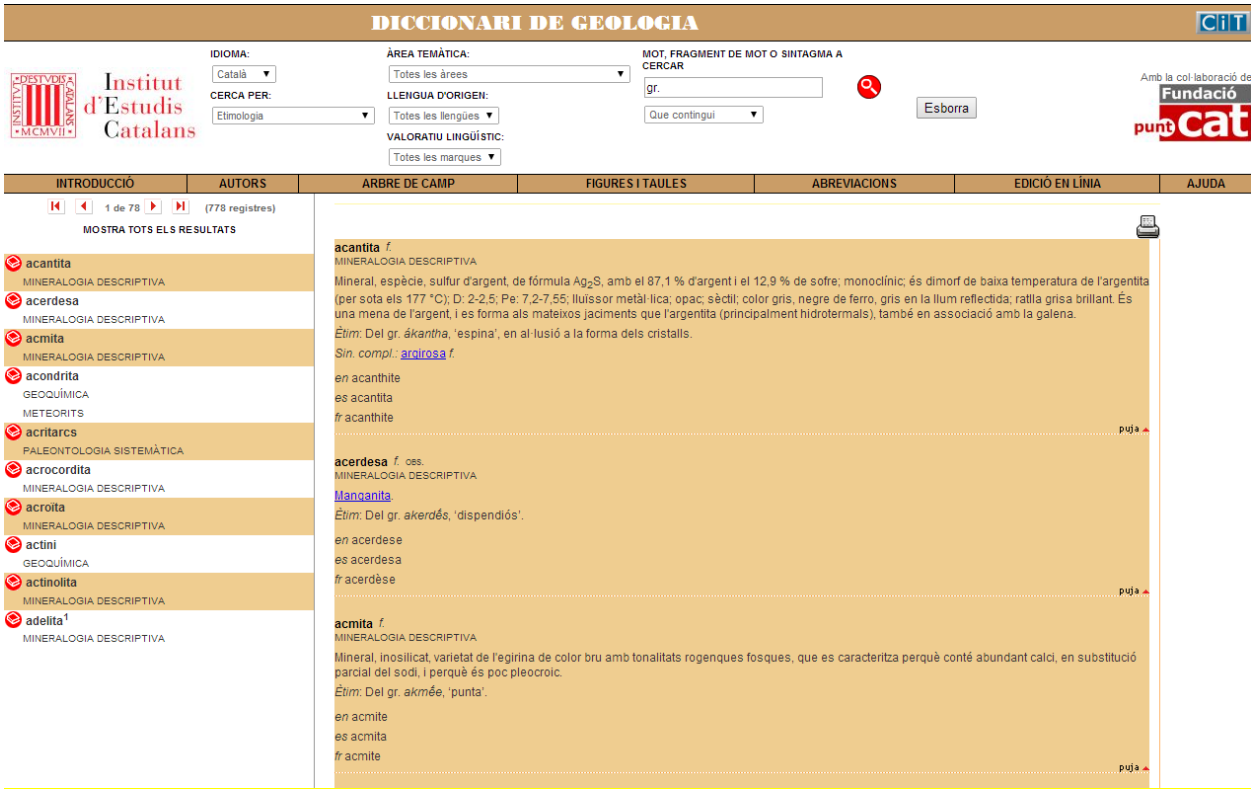

Paral·lelament, també podem cercar un terme en llatí o en grec en aquest camp per veure com ha evolucionat i, per tant, quina forma té en català. Per tant, escrivim «albus» *Mot, fragment de mot o sintagma a cercar* i seleccionant «Que contingui».

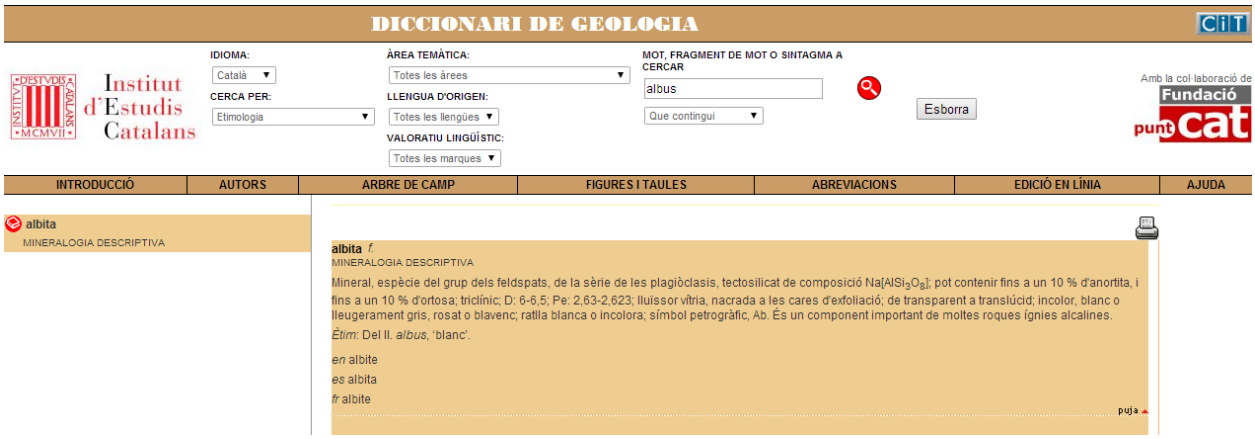

2.8 Cerca per sinònims i termes relacionats

— *Que comenci per*

➢ Cercar els sinònims o els termes relacionats que comencen per un mot concret: podem consultar els sinònims i els termes relacionats que comencin per un mot concret, per exemple, *degradació.*

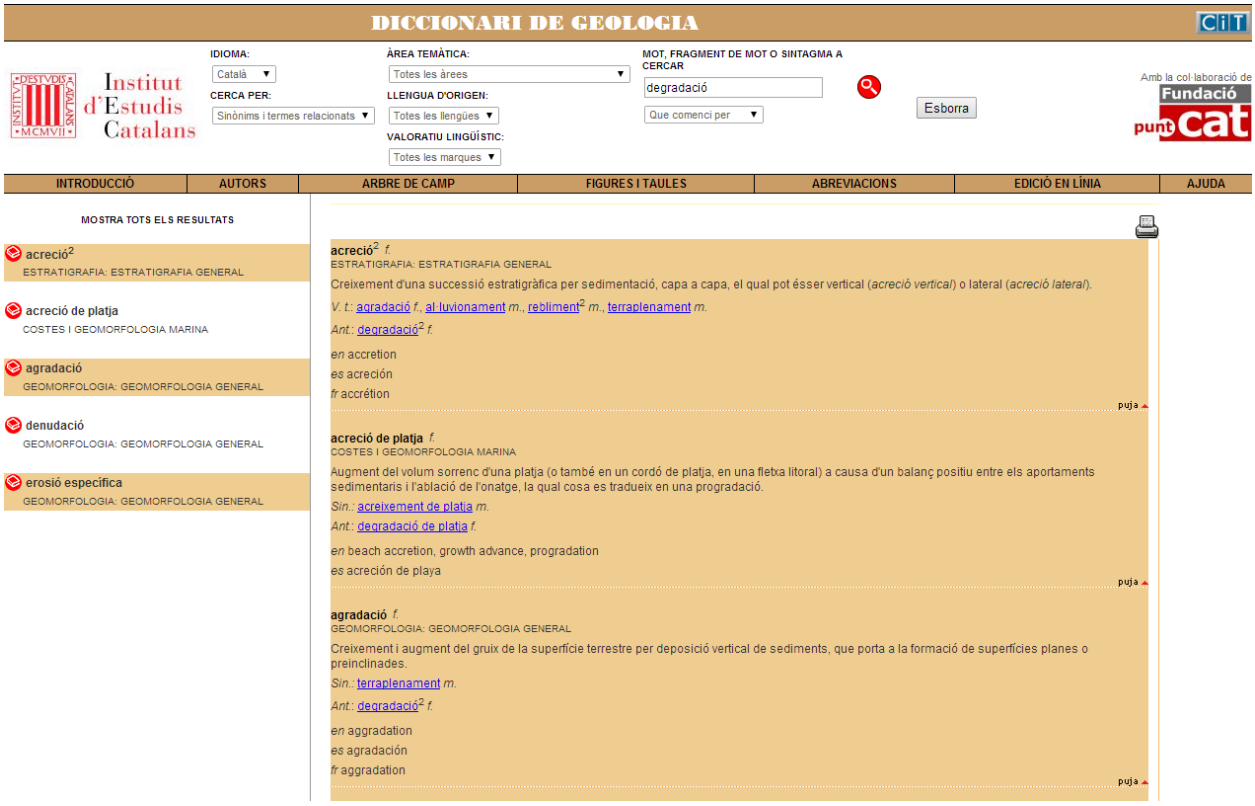

— *Que contingui*
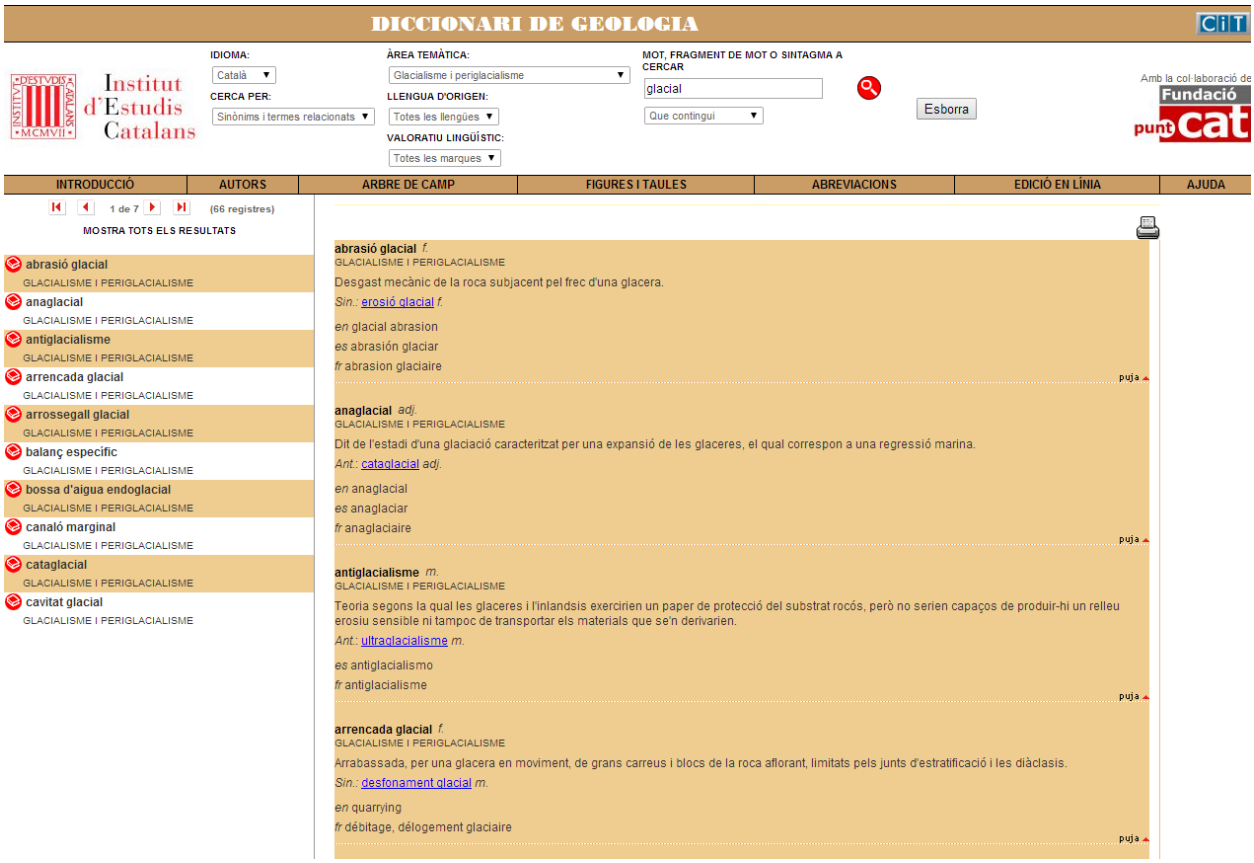
➢ Cercar els sinònims o termes relacionats que continguin un terme: consultem els sinònims i termes relacionats que contenen un terme específic, per exemple, *glacial* i que, a més, pertanyen a l'àrea temàtica «Glacialisme i periglacialisme».